

מכתב ברכה ממו"ר ראש ישיבת מרכז הרב שליט"א

בס"ד תשרי תש"פ

מכתב ברכה

רחש לבם של אברכי הכולל ברמת שלמה פעיה"ק – שלוחת ישיבתנו הק' להעלות על הכתב דברי תורה על פרק שני במסכת פסחים הנקראים בשם "אביב לד'", אשר נאמרו בחבורה ובירור וליבון הסוגיות בבקיות ובעיון כיד ד' הטובה עליהם, וחכמת אדם תאיר פניו, וד"ת אלו המה העדות שבארון הברית, המעידים על לומדיה ועוסקיה, המגדילים תורה ומאדירה בשקידה רבה תחת חסותו של הרה"ג ר' מיכאל יצחק לוצקי שליט"א כמלאך העומד ע"ג ואומר להם גדל, ואשרי חלקם שזכו שיהיה תלמודם בידיהם כדברי המהרש"א שם, ובעזה"י תהיה לו סייעתא דשמיא להוסיף כהנה וכהנה בדבקות בתורה במשנה בגמרא ובסברא, ותרבה הדעת כמים לים מכסים, להאיר באור חדש על ציון, אותו האור שנגזז לצדיקים, ונגזז בתורה"ק, ומשם יאירו פניהם אל מול פני המנורה ונזכה בעז"ה כולנו במהרה לאורו.

בברכה לכבוד התורה ולומדיה

שלמי ה"ק
מכתב ברכה
חם לבם של אברכי הישיבה - שלוחת ישיבתנו הק' להעלות על הכתב דברי תורה על פרק שני במסכת פסחים הנקראים בשם "אביב לד'", אשר נאמרו בחבורה ובירור וליבון הסוגיות בבקיות ובעיון כיד ד' הטובה עליהם, וחכמת אדם תאיר פניו, וד"ת אלו המה העדות שבארון הברית, המעידים על לומדיה ועוסקיה, המגדילים תורה ומאדירה בשקידה רבה תחת חסותו של הרה"ג ר' מיכאל יצחק לוצקי שליט"א כמלאך העומד ע"ג ואומר להם גדל, ואשרי חלקם שזכו שיהיה תלמודם בידיהם כדברי המהרש"א שם, ובעזה"י תהיה לו סייעתא דשמיא להוסיף כהנה וכהנה בדבקות בתורה במשנה בגמרא ובסברא, ותרבה הדעת כמים לים מכסים, להאיר באור חדש על ציון, אותו האור שנגזז לצדיקים, ונגזז בתורה"ק, ומשם יאירו פניהם אל מול פני המנורה ונזכה בעז"ה כולנו במהרה לאורו.

ישיבת
מרכז
הרב

YESHIVA
MERCAZ
HARAI

יסודו של מרכז הרב
נחם יצחק ונחם קוק זצ"ל
Founded by Hare
Avraham Y. Koc

הרב צבי יהודה
501, ירושלים 9105001
טלפון: 02-6524793
פקס: 02-6540356

12 Harav Zvi Yehuda
P.O. Box 5010
Jerusalem, 9105001
Phone: 02-6524793
Fax: 02-6540356
www.mercazhara.com
mercazh@012.net.il

הקדמה

וְאִם תִּקְרִיב מִנְחַת בְּכוֹרִים לַה', אָבִיב קְלֹי בָּאֵשׁ גֵּרֶשׁ כְּרָמְל תִּקְרִיב אֶת
מִנְחַת בְּכוֹרֶיךָ: (ויקרא ב יד).

שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשֵׂיתָ פֶּסַח לַה' אֱלֹקֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךְ
ה' אֱלֹקֶיךָ מִמִּצְרַיִם לְלֵלָה: וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַה' אֱלֹקֶיךָ... לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ
שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי כִּי בְּחֶפְזוֹן יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִמְעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (דברים טז א - ג).

האביב הוא זמן ההתחדשות. בשני ציווים הוזכר האביב: בציווי על קרבן
הראשית, קרבן העומר, ובציווי על שמירת חודש האביב. תחילת השנה
צריכה להיות שמורה ומקודשת. לכך נקשרת הרחקת החמץ, ובכך
מוקדשת ראשית השנה לה', וכל זה בא מכח זכירת יציאת מצרים,
ומהווה בקיומו זכר ליציאת מצרים.

הראי"ה זצ"ל כתב (מגד ירחים, תרע"ד): "יציאת מצרים תשאר לעד
האביב של כל העולם כולו". הזמן בו נגלה עלינו מלך מלכי המלכים וגאל
אותנו הוא עמוד האמונה בעולם, כמו שכתב הרמב"ן (שמות יג, טז):
"ובעבור כי הקדוש ברוך הוא לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל
רשע או כופר, יצוה אותנו שנעשה תמיד זכרון ואות לאשר ראו עינינו,
ונעתיק הדבר אל בנינו, ובניהם לבניהם, ובניהם לדור אחרון. והחמיר
מאד בענין הזה כמו שחייב כרת באכילת חמץ..."

שמירת האביב לה' והקדשת האביב לה' יש בהן "סור מרע ועשה טוב",
ההישמרות מחמץ, ואמירת ההגדה כשפסח מצה ומרור מונחים לפניך.
דומה הדבר לקידושין בהם מחד "אסר לה אכולי עלמא כהקדש", ומאידך
"מקודשת לי מיוחדת לך" (כדברי תוס' קידושין ב:). על ידי ההימנעות
מחמץ נשמר האביב כאביב לה'.

בשבח ובהודאה לנורא תהלות אנו מציעים לפני אחינו בני ישראל
מפירות העיון של לומדי הכולל שע"י ישיבת מרכז הרב השוכן בבית כנסת

אביב לה'

"ספרא" בשכונת רמת שלמה בירושלים ת"ו. לומדי הכולל לנו בעומקן של הלכות איסורי חמץ, בלימוד פרק "כל שעה" במסכת פסחים. בקובץ המאמרים שלפנינו מובאים מאמרים של אברכי הכולל, ומצורפים לכך שלשה מאמרי הלכה מבוגרי הכולל שמשמשים את עם הקודש כרבנים בארץ הקודש, והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע.

המאמרים, כפי שיראה המעיין, באו מעומק העיון בסוגיות התלמוד דרך דברי רבותינו הראשונים המפרשים והפוסקים, ועד בירור ההוראה למעשה, כל אחד לפי דרכו והארת התורה שבעל פה שנטע בתוכנו.

יהי רצון שלא תצא תקלה תחת ידינו, ויהיו דברינו לרצון לאחינו בני ישראל, להעמקת לימוד התורה והגברת כח הקדושה בארץ הקודש, להוצאה מהכח אל הפועל של נשמות ישראל ולהשבת השכינה למקומה, במהרה בימינו.

התודה והברכה לבית הכנסת ע"ש ספרא בשכונת רמת שלמה שהוא האכסניה ללימוד הכולל, לקרן ע"ש ספרא, לר' עזרי בלזם ה"ו ולר' יהודה לוינגר ה"ו.

"אשרי רבו שלמדו תורה". הלימוד של חבורה זו יונק את כל כחו מהישיבה הקדושה "מרכז הרב", שהחבורה היא חלק ממנה, וגדלה בתוכה. תעמוד לנו זכות מו"ר ראש הישיבה הרב אברהם שפירא זצ"ל, שהישיבה חסתה בצילו, צילא דמהימנותא, ונהנתה ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה, ועמו יבלחט"א, שאר רבני הישיבה וחכמיה.

ברכות לישיבה הקדושה, לראש הישיבה מו"ר הרה"ג ר' יעקב שפירא שליט"א, ולכל רבניה וחכמיה, שליט"א, שמאז היווסדה היו והינם מבחירי צדיקא ומשפירי ירושלים. יהי רצון שירבה גבולה בתלמידים, ותמשיך ברכתה המרובה לחול על ארץ הקודש בדור זה של קיבוץ הגלויות ותחיית ישראל, בדרך רבותינו של לימוד התורה מתוך המסורת הנאמנה ויראת השמים הצרופה, ובירור ההלכה המסורה בטהרתה ובאמתתה, עם ההקשבה לקול ה', המעורר ישנים והמקיץ נרדמים והמקבץ נדחים, ומחדש לעינינו את תחייתו של עם ישראל בארצו, לימוד מתוך שקידת

הקדמה

התורה והתמדתה, שכדברי מרן הראי"ה זצ"ל, "ממלאת את האומה חיים".
ילכו מחיל אל חיל יראה א-ל אלקים בציון. כי עין בעין יראו בשוב ד' ציון.

כ"ו בתשרי ה'תש"פ,

מיכאל לוצקי (עורך)

פרק כל שעה

הרב שילה הגר שליט"א: תערובת חמץ: "חמץ בפסח במשהו"?
מה מקור הביטוי חמץ בפסח במשהו? ומה דינה של תערובת חמץ? האם יש הבדל בין תערובת חמץ לשאר תערובות של איסורים? האם יש הבדל בין סוגי תערובות?

הרב אלחנן בראון שליט"א: "קדירות חרס בפסח ישברו"
מה דינו של טעם איסור הנותן טעם לפגם? האם יש איסורים שמותר לבטלם לכתחילה? מה דינם של כלי חרס שבלעו חמץ? האם אפשר להכשירם? מה עושים עם כלי החמץ?

הרב שלמה קורץ שליט"א: בדין הכשר סכינים לפסח והמסתעף מכך, הגדרת חמץ כאיסורא או היתירא בלע ועוד
מה ההבדל בין ההכשרה של כלים מחומר שונה שבלעו טעם של איסור? האם יש הבדל בהכשרה של כלים שהשתמשו בהם לצליה ולבישול או רק לעירוי מים רותחים? האם יש הבדל האם הטעם הבלוע היה בתחילה היתר או איסור? כיצד להתייחס לחמץ הבלוע שכל השנה מותר ובפסח אסור?

הרב עדיאל ויג שליט"א: חמץ הנמצא בחנות תולים אותו בחנות או בפועלים? האם יש חובה לבער חמץ הנמצא ברשות ישראל וגויים מצויים שם? ומה הדין במקרה ההפוך? האם חמץ זה שלא ביערוהו יאסר בהנאה? האם יש השפעה על הדין כשהסחורה של בעל החנות אינה חמץ?

הרב משה קליקשטיין שליט"א: חמץ שנפלה עליו מפולת

מה דינו של חמץ שאינו מצוי? האם מותר להטמין חמץ? אם חמץ שאינו מצוי מותר למה צריך גם לבטלו? האם יש הבדל בדין מפולת אם נפלה בתוך ל' יום בהם התחילה חובת בדיקת חמץ?

הרב גונן לוי שליט"א: מצת טבל ומצה גזולה

האם אפשר לצאת ידי חובה בליל הסדר במצה שאינה של אחר? האם אפשר לצאת במצה שבאה בעבירה? על מה אומרים את הכלל שאין מקיימים מצוה אם היא באה בעבירה?

הרב רועי זרצקי שליט"א: מהו חימוץ

האם החומרים המחמיצים הם רק חמשת מיני דגן או כל החומרים המחמיצים? מהי נקודת ההחמצה? מה ההבדל בין אורז וקטניות שתפחו לבין חמשת מיני דגן שתפחו? האם חימוץ זוהי התפיחה או הטעם החמוץ שניתן מהשמרים או גדר אחר? מהו דין לישא במי ביצים?

הרב לוי יצחק כהן שליט"א: הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין לגבי חיוב חלה ואכילת מצה

אלו סוגי עיסות חייבים בחלה? באלו אפשר לצאת ידי חובת מצה בליל הסדר? האם אפשר לצאת במצה מעיסה מתוקה או מטוגנת? מה דין בצק שנחלט ברותחים? מה דין בצק מבושל בסיר? האם כובנה ולחוח חייבים בחלה?

הרב מיכאל לוצקי שליט"א: שתיית ארבע כוסות באמצעות קש האם אפשר לשתות באמצעות קש? מהי דרך שתיה? האם דין שתית ארבע כוסות דומה לדין שתית הסוטה?